

งานวิจัยนี้วิเคราะห์สาเหตุ และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของแรงงาน และปัญหาการว่างงาน ศึกษาอัตราการว่างงานธรรมชาติ และพยากรณ์การจ้างงานและการว่างงานในอนาคต โดยวิเคราะห์จากข้อมูลการสำรวจแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2528 - 2544 เป็นหลัก เสริมด้วยการสำรวจสถานการณ์การทำของบัณฑิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรังสิตปีการศึกษา 2544 โดยคณะผู้วิจัย

การศึกษาพบว่า การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงร้อยละ 1 มีผลกระทบต่อการจ้างงานเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 0.2 และทำให้การว่างงานรวมลดลงถึงร้อยละ 1.6 โดยการว่างงานของผู้ใช้แรงงานกลุ่มอายุ 20 - 24 ปี ลดลงร้อยละ 1.5 และการว่างงานของวัยรุ่นลดลงถึงร้อยละ 2.5 ในขณะที่ผลตอบแทนต่อแรงงานที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะลดความต้องการแรงงานร้อยละ 0.09 การเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำจะมีผลทางลบต่อความต้องการแรงงานวัยรุ่น (15 - 19 ปี) อย่างมาก

ในระหว่างปี 2528 - 2532 ผลผลิตภาพแรงงานเพิ่มในอัตราที่รวดเร็วกว่าอัตราค่าจ้าง แต่ในระหว่างปี 2533 - 2539 ซึ่งเศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ค่าจ้างได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เทียบกับการเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพการผลิต โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2528 - 2544 ผลผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่าค่าแรงที่แท้จริงร้อยละ 0.91 ต่อปี โดยที่ค่าแรงในภาคบริการเพิ่มเร็วกว่าผลผลิตภาพเกือบร้อยละ 0.5 ค่าแรงในภาคเกษตรกรรมเพิ่มเร็วกว่าผลผลิตภาพร้อยละ 1.5 และค่าแรงในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มเร็วกว่าผลผลิตภาพร้อยละ 0.6

ในแง่นโยบาย การรักษาอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับสูงและดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพเป็นเครื่องมือสำคัญในการรักษาการจ้างงานให้อยู่ในระดับสูง แต่อาจไม่เพียงพอที่จะรองรับการมีงานทำของกำลังแรงงานที่เข้าสู่ตลาดซึ่งยังคงมีแนวโน้มสะสมเพิ่มขึ้นในแต่ละปี การเน้นเทคนิคการผลิตที่ใช้แรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญอาจเป็นทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย และเป็นการลดแรงกดดันจากเงินเฟ้อซึ่งอาจเป็นผลมาจากการเร่งการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ขาดเสถียรภาพ การเพิ่มขึ้นของระดับราคาหรือเงินเฟ้อนี้มีผลย้อนกลับในทางลบต่อการจ้างงานอีกด้วย เพราะจะทำให้ผลตอบแทนต่อการทำงานที่แท้จริงลดลง

ในด้านนโยบายค่าแรง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาการเพิ่มค่าแรงมิให้ขยายตัวสูงกว่าการเพิ่มของผลผลิตภาพแรงงาน การเพิ่มค่าแรงโดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าแรงขั้นต่ำนอกจากจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพแรงงาน ค่าครองชีพ ภาวะเศรษฐกิจและอื่นๆแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงผลกระทบในทางลบต่อการจ้างงานด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบที่มีต่อแรงงานไร้ฝีมือเช่น แรงงานวัยรุ่น (15 - 19 ปี) ซึ่งจะได้ผลกระทบในทางลบมากกว่าแรงงานวัยอื่น

This paper examines factors affecting employment and unemployment. It calculates non-accelerating inflation rate of unemployment (NAIRU) and makes a forecast for employment and unemployment. The analysis is based on official statistics from the labor force survey carried out by the National Statistical Office during 1985 and 2001, supplemented by the employment status survey of Rangsit University graduates of the year 2002, conducted by the research team.

The study found significant statistical relationships between employment and unemployment on one hand and economic conditions and labor compensation on the other. A one percent increase in real gross domestic product would lead to an increase in employment by 0.2 percent while reducing the overall unemployment by 1.6 percent, reducing the unemployment of persons aged 20 - 24 by 1.5 percent, and teenagers by 2.5 percent. A one percent increase in real wage would reduce employment by 0.09 percent. The increase in minimum wage rate would have a strong negative impact on teen workers.

During 1985 - 1989, labor productivity was found to outpace the real wage rate. As the economy grew rapidly in the early 1990s, wages rose very fast relative to labor productivity. For the period between 1985 and 2001, real wage rate grew faster than productivity of labor by 0.91 percent per year on the average. Wages in the service, agricultural and industrial sector grew faster than their respective sector productivity by 0.5, 1.5, and 0.6 percent per year respectively.

Policy wise, the maintenance of high but stable rate of growth is imperative to employment generation but may not be enough to absorb new entrants to the labor force each year. Labor intensive technology may serve as an alternative to keeping high rate of economic growth in labor absorption. This would lessen inflationary pressure, which, if left unchecked, would have a negative impact on employment, as it would reduce the real labor compensation.

As for wage policy, it is necessary to maintain the wage increase in parallel with the increase in labor productivity. The increase in wage, and minimum wage in particular, must take into account, in addition to the productivity, the cost of living and economic conditions, its negative impact on the employment, especially teenage workers, who would be more affected by the increase than the others.